

[Klik hier als de nieuwsbrief niet correct is weergegeven](#)

Nieuwsbrief februari 2011

Februari 2011 nr.1

- [→ Het onderzoek naar het kruikgebruik door verloskundigen in opleiding](#)
- [→ Voeden in zijligging](#)
- [→ Calma speen & 150 ml fles](#)
- [→ Breastflow Bottle](#)
- [→ Fleece dekens bij min tien! Is dat niet te koud?](#)

Het onderzoek naar het kruikgebruik door verloskundigen in opleiding

Drie 4e jaars verloskundigen; Annegreet van Dieren, Esther Wind en Cora Rietberg van de Verloskunde Academie Groningen hebben besloten over het kruikgebruik een minor, Public Health Promotions uit te werken bij Naviva: "Warm en veilig". Resultaat van het onderzoek is te vinden op www.naviva.nl rechts boven bij Voor Ketenpartners. Naviva heeft de goed onderbouwde aanbevelingen overgenomen. De grootste veranderingen zijn:

De kraamverzorgenden van Naviva gaan vanaf half april de heet waterkruik wikkelen in een luier met knoop. Er wordt niet meer gewerkt met een kruikenzak. De ouders worden duidelijker geïnformeerd over het gebruik van de heet waterkruik om incidenten te voorkomen.

Het onderzoek:

Er is gestart met de oriëntatie op het probleem van het ontstaan van brandwonden door verkeerd kruikgebruik. De werkwijze en het materiaal bij Naviva is onderzocht en er is een enquête onder kraamverzorgende gehouden. Vervolgens is er een literatuurstudie gehouden en zijn er contacten geweest met betrokken instanties. Dit heeft geleid tot 5 conclusies en aanbevelingen, een hernieuwde werkinstructie en een gefilmd interview.

Conclusies en aanbevelingen

Adresgegevens

Naviva kraamzorg is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Tel.: 088 - 77 77 666

Fax: 088 - 77 77 699

Partuslijn:

088 - 77 77 600

(alleen partusmelding!)

Hoofdkantoor:

Keulenstraat 19

7418 ET Deventer

Postadres:

Postbus 2190

7420 AD Deventer

[*info@naviva.nl*](mailto:info@naviva.nl)

[*www.naviva.nl*](http://www.naviva.nl)

Conclusie 1:

Ruim 16 % van de 288 kraamverzorgenden geeft aan met een ongeval te maken te hebben gehad door kruikgebruik.

Aanbeveling:

Brandwonden door kruikgebruik komen regelmatig voor en daar past een duidelijk preventieplan bij in de vorm van een vernieuwde werkinstructie.

Voorstel te nemen acties:

- 1.1 De uitslag van het onderzoek wordt geplaatst op intranet en in Samen Kramen wordt vermeld waar het te vinden is. In de werkbespreking van februari worden de (onderstaande) conclusies bekend gemaakt.
- 1.2 In de komende kwaliteitskringen worden de conclusies besproken.
- 1.3 De herziene werkinstructie nemen we over waarin n.a.v. een onderzoek het wikkelen van de kruik in een luier met een knoop is opgenomen in plaats van een kruikenzak. Als ouders afwijken van dit advies dan wordt dit genoteerd in het kraamzorgdossier. De knoop in de luier voorkomt doorrollen en direct contact van de kruik met de baby.
- 1.4 In het infomagazine komt een betere uitleg over het kruikgebruik, de noodzaak en de risico's. Dit komt tot uiting in de tekst en in de foto's.
- 1.5 We gaan kijken of we een sticker kunnen ontwikkelen die op de kruik geplakt kan worden tijdens de kraamperiode. Hierop worden de veiligheidsinstructies afgebeeld.
- 1.6 Er zullen enkele publicaties in (vak)bladen geplaatst worden.
- 1.7 Er worden landelijke contacten gelegd met andere kraamzorgaanbieders om de problematiek rond de heetwaterkruik bespreekbaar te maken.
- 1.8 Er wordt een zorgverzekeraar benaderd om een luier te ontwikkelen met de opdruk die lijkt op de sticker informatie (zie hieronder). Dit zou dan als artikel in de kraamdoos opgenomen kunnen worden.

Conclusie 2:

Ruim 14 % van de 288 kraamverzorgenden geeft aan geen les op school te hebben gehad over het kruikgebruik. 42 % geeft aan nooit een bijscholing gehad te hebben over dit onderwerp.

Aanbeveling:

Naviva doet er goed aan scholen hierover van lesinformatie te voorzien en medewerkers die starten bij Naviva hierover goed te informeren/te scholen.

Voorstel te nemen acties:

- 2.1 De ROC's krijgen bericht over de nieuwe werkinstructie kruikgebruik met het advies dit als onderdeel in hun lespakket op te nemen.
- 2.2 Tijdens de inwerkperiode/het competentie-interview zullen medewerkers geïnformeerd worden over het te vaak voorkomen van brandwonden. De

Colofon

De Nieuwsbrief Kwaliteitskring is een uitgave van Naviva kraamzorg. De Kwaliteitskring is samengesteld uit een afvaardiging van verloskundigen, JGZ-verpleegkundigen en medewerkers van Naviva kraamzorg. Doel is om in de keten tot een optimale afstemming van de zorgverlening te komen, die de kwaliteit van de zorg, zowel voor cliënt als professional, ten goede komt. De Nieuwsbrief bevat een samenvattende weergave van de onderwerpen die in de Kwaliteitskring worden besproken.

nieuwe werkinstructie zal daarbij doorgenomen worden.

Conclusies 3

Ruim 11 % van de 288 kraamverzorgenden geeft aan niet te testen of de instructie over de kruik goed is begrepen. Als dit al wel gedaan wordt is de informatie bij 40% niet volledig

Aanbeveling:

Een goede informatie overdracht door elke kraamverzorgende bij elk kind is van belang. Kennis informatie dient getest te worden mondeling en door praktijkhandelingen.

Voorstel te nemen acties:

- 3.1 Het nagaan of de kennis en de praktijkhandeling gecheckt is. Deze wordt in de checklist opgenomen van het kraamzorgdossier.
- 3.2 Er wordt een sticker op de kruik geplakt waar de kraamheer bij is. De tekst van de sticker wordt dan nogmaals doorgenomen.

Conclusie 4

De rapportages over de melding van incidenten door kruikgebruik bevatten onvoldoende informatie.

Aanbeveling:

Een eenduidige registratie bij een kruikincident is van belang en levert mogelijk verbeterpunten op.

Voorstel te nemen acties:

- 4.1 De beleidsmedewerker kwaliteit levert een concept aan voor een eenduidige registratie bij een kruikincident.

Conclusie 5

Ruim 10 % van de medewerkers ervaart ondanks goede uitleg de heetwater kruik als onveilig.

Aanbeveling:

Naviva blijft zoeken naar een goed alternatief.

Voorstel te nemen acties:

- 5.1 Naviva houdt contact met een producent van babyartikelen over een te ontwikkelen alternatief.
- 5.2 Naviva blijft in contact met verloskundigen, kraamverzorgenden, de stichting consument en veiligheid, de KNOV en andere kraamzorgaanbieders voor dit plan.
- 5.3 Naviva stuurt dit stuk naar de verloskundigen in opleiding en hun stagebegeleider en Naviva stelt graag stageplaatsen beschikbaar voor

een vervolgonderzoek op dit gebied.

Het proces in stappen.

Tijdens het kennismakingsgesprek informeren de consulenten de zwangeren die uitgeteld zijn rond april over het veranderde kruikgebruik. Kraamverzorgenden werken na uitleg in hun teambespreking begin april volgens de nieuwe werkinstructie kruikgebruik. Het nieuwe infomagazine komt eind juni, begin juli in de kraamgezinnen. Hierin zijn de veranderingen opgenomen. Het kraamzorgdossier volgt later met de checklist om het informeren aan te kunnen vinken.

We houden u op de hoogte van alle ontwikkelingen rond het zoeken naar goede en veilige alternatieven voor de heet water kruik.

Hanneke Brier

Voeden in zijligging

Voordelen van voeden in zijligging met de fles (van afgekolfdde moedermelk): Training Naviva 2009

- Bijvoorkeur de baby op de linkerzij leggen. Zo krijg je meer lucht en kan er meer lucht naar buiten (een betere doorstroom van de luchtwegen)
- Laat de baby wel eerst zoeken of stimuleer dit en wacht op een duidelijke hap

- De baby hoeft nu niet tegen de zwaartekracht in te ademen
- Het kost minder energie om te ademen
- De longen kunnen beter uitzetten
- De voeding loopt eerst in de wang (niet direct achter in de mond als het mis gaat)
- Het lijkt op de typische positie voor borstvoeding (veel op dezelfde manier voeden/ hoe consequenter hoe beter). Ook handig als de baby de fles weigert terwijl de moeder weer wil gaan werken.
- Flow is beter te regelen voor de baby.
- Is in principe met alle flessen en spenen mogelijk.
- Pauzes inlassen wanneer je merkt dat de baby dit zelf niet doet, door fles eruit te halen of de speen te laten hangen. Je leert de baby op deze manier zelf in reeksen te drinken en pauzes te nemen.

- De baby met een afgeplat hoofdje op de niet afgeplatte kant voeden als stimulans voor de juiste houding

Komt de baby uit het ziekenhuis met een bepaalde (succesvolle) speen, dan is het advies deze speen over te nemen. Of een speen die daar zo veel mogelijk op lijkt. Hierdoor voorkom je mogelijke overgangsproblemen. De wegwerp spenen hebben vaak een smalle basis. Medela, difrax, Der Browns prematuur en Dodi komen dan in aanmerking als overgangspeen.

Bij een combinatie van borst en fles voeding:

- Voed in zijligging met de afgekolfde moedermelk
- Low flow: gat in speen
- juiste speen vorm
- verwarm speen voor
- laat de fles door een ander geven (zeker als de baby de fles moeilijk accepteert)
- tussen de voedingen door aan vinger laten zuigen
- baby laten "happen" naar de speen, let op gekrulde lippen
- gebruik een goede fles (geen lucht, geen vacuüm)

Goed te gebruiken flessen en spenen bij het geven van afgekolfde moedermelk:

- Alle flessen zijn in principe te gebruiken
- Je kunt het beste de smalle basis speen gaan gebruiken

[top](#)

Calma speen & 150 ml fles

Sinds oktober 2010 is er een nieuwe speen met fles op de markt, ontworpen door Medela. Zij introduceren met Calma een voedingssysteem dat ontwikkeld is op basis van wetenschappelijk onderzoek. De speen is speciaal ontwikkeld om moeders te helpen om borstvoeding te blijven geven, ook als zij soms niet bij hun baby kunnen zijn.

De techniek bij het drinken uit een gewone fles is volledig anders dan uit de borst. De melk stroomt ook wanneer de baby niet zuigt of wanneer er in de speen gehapt wordt. Dit is een fundamenteel verschil: de baby kan zijn of haar natuurlijk zuigritme niet gebruiken, wat kan leiden tot "tepel-speenverwarring" of "zuigverwarring" veroorzaakt door een andere flow. Dit kan ten koste gaan van de borstvoeding.

Door het gebruik van een speciaal membraan en kleine opening voor de melkstroom regelt het kindje de melkstroom net als aan de borst. Doet de baby niets, dan komt er ook geen melk, pas wanneer de baby gaat zuigen komt de toevoer van voeding weer opgang. Dit geeft minder aanleiding tot het ontwikkelen van boven genoemde problemen. Daarnaast is hierdoor tijdens de hele borstvoedingsperiode maar één maat speen nodig.

Met Calma blijft, net als bij drinken aan de borst, het zuurstofgehalte in het bloed en de hartslag van het kindje gelijk. Hierdoor is de baby rustiger tijdens en na de voeding. Baby's zuigen, slikken en ademen hetzelfde als tijdens de borstvoeding. Calma heeft volgens Medela dezelfde lengte als de tepel in de mond van de baby bij borstvoeding. Voor de baby is dit prettig en natuurlijk.

De Medela Calma speen past in ieder geval op alle Medela en Difrax flessen. De Calma spenen hebben een universeel ringdeksel en passen daardoor op alle universele flessen. De Calma speen kan in een magnetron sterilisator wanneer ouders hiervoor kiezen (De speen wordt standaard geleverd met een 150 ml fles).

In de praktijk blijkt dat:

De Calma ideaal is voor:

- flesweigeraars
- baby's die tijdelijk bijgevoegd worden
- baby's die nog aan de borst moeten leren drinken maar wel over voldoende zuigkracht beschikken
- baby's die (tijdelijk) van hun moeder gescheiden zijn

De Calma niet geschikt is voor:

- prematuren
- baby's met onvoldoende zuigkracht

We willen jullie middels dit artikel informeren over de komst van de Calma speen en fles. Misschien kom je de fles in de praktijk tegen in de gezinnen waar je werkt of hebben de cliënten hierover gehoord/gelezen en vragen ze om advies of informatie over deze fles (verkoopprijs inclusief 150 ml moedermelk flesje):

16,95).

Lactatiekundigen Naviva Kraamzorg

[top](#)

Breastflow Bottle

In de praktijk wordt nu al enige tijd gewerkt met een "nieuwe" fles. Het kan zijn dat enkelen van jullie hier al mee hebben gewerkt. Het is de Breastflow fles. Deze fles wordt geadviseerd wanneer er bijvoorbeeld moet worden bijgevoed bij borstvoeding.

De dubbele speen van de Breastflow flessen bootst de beweging van het drinken aan de moederborst na. Door de binnen en de buitenspeen moet de baby dezelfde tongbeweging gebruiken als aan de borst. Bij de Breastflow flessen moet de baby zowel zuigen als druk zetten, net als aan de borst. De baby kan zo zelf de melkstroom reguleren.

Door de vorm van de spenen is de stand van de mond en de tong van de baby gelijk aan wanneer ze aan de borst drinken. De baby krijgt minder lucht binnen en dat helpt darmkrampjes (koliek) voorkomen. Volgens de fabrikant van de Breastflow fles kan door de natuurlijke manier van drinken de baby makkelijker switchen van borst naar fles en terug, wat ideaal is voor moeders die zowel borstvoeding als flesvoeding geven, maar ook voor moeders die na het geven van borstvoeding willen overstappen op de fles.

De fabrikant omschrijft in zijn informatie dat de fles met name geschikt is voor kindjes die (nog) niet aan de borst kunnen of die andere spenen weigeren.

De fles is verkrijgbaar in 2 formaten, namelijk in 150 en 250 ml, de flessen worden standaard geleverd met een fase 1 speen: slow tot medium flow.(0-3 mnd). Fase 2 speen medium tot fast flow(3+ mnd) zijn los bij te bestellen.

Breastflow is het enige flesvoedingsysteem dat zuigkracht en compressie vereist, net als bij borstvoeding. De speen is bedoeld om de borst na te bootsen.

De drinkreflex van de baby wordt gestimuleerd doordat de tong dezelfde positie benodigd als bij borstvoeding. Door de unieke dubbele speen kan de baby nagenoeg

dezelfde drinktechniek gebruiken. Net als bij borstvoeding regelt de baby zelf de melkstroom.

Deze fles kan/hoeft niet therapeutisch worden aangeboden, de baby bepaald immers zelf al de flow. We hopen jullie op deze manier kort te hebben geïnformeerd over het gebruik van de Breastflow fles. Mocht je in de praktijk alsnog tegen vragen aanlopen of is er onduidelijkheid over het gebruik van de fles dan helpen we jullie graag verder. We zijn in het bezit van een duidelijke Nederlandstalige omschrijving. Hierin staat tevens vermeld hoe je bepaalde problemen kunt voorkomen. Zijn ouders hierin geïnteresseerd of wil je als kraamverzorgende deze informatie dan kunnen jullie ons hiervoor bellen.

Lactatiekundigen Naviva kraamzorg

[top](#)

Fleece dekens bij min tien! Is dat niet te koud?

Naar aanleiding van een vraag uit de kwaliteitskring Deventer. Hieronder volgt een beknopte samenvatting van het landelijk onderzoek over het onderwerp bedbedekking:

Eind oktober 2003 is een landelijk onderzoek afgerond waarbij negen verschillende babydekens zijn vergeleken op eigenschappen die betrekking hebben op factoren van wiegendood en andere veiligheidsfactoren. Dit is gebeurd in opdracht van Consument en Veiligheid, mede op advies van de Stichting Wiegendood en uitgevoerd door TNO. Gelet is onder andere op de luchtdoorlaatbaarheid, de adembelemmeringen en de warmteweerstand van het materiaal. De testen werden uitgevoerd onder verschillende omstandigheden. Conclusie is dat de cijfers van luchtdoorlaatbaarheid en warmte-opbrengst van de materialen het beste weergeven hoe veilig een deken is. Goed instopbare dunne dekens (*zie hieronder) die goed ventileren onder diverse omstandigheden kunnen over het algemeen als veilige bedekking worden beschouwd. Opmerkelijk is dat de geteste synthetische dekens zoals NTX fleece en de Vellux-deken als meest veilige dekens met de beste eigenschappen naar voren kwamen. Let op: niet alle synthetische deken zijn hetzelfde en niet alle synthetische dekens komen per definitie goed uit de test. Katoenen dekens kwamen met minder goede cijfers uit de test dan de synthetische dekens, maar voldoen wel aan de basis-eisen wanneer deze goed instopbaar en goed ventilerend (dun) zijn.

Wanneer een katoenen deken vochtig wordt door bijvoorbeeld koorts of warmtestuwing van een kind neemt het materiaal het vocht op en "slaat dicht". De ventilatie halveert dan bij alle katoenen dekens. Bij de synthetische dekens gebeurt dit niet. De luchtdoorlaatbaarheid bij deze dekens blijft optimaal (bijna vier maal

groter volgens de uitslag van het onderzoek). De dikte van een deken is niet bepalend voor de isolatiewaarde. Dit heeft te maken met de TOG- waarde (isolatiewaarde) van het gebruikte materiaal. Er zijn zeer dunne en lichte materialen op de markt die de zelfde isolatiewaarde hebben als bijvoorbeeld een dikke wollen deken. Het grote voordeel hiervan is dat een kind bij bijvoorbeeld temperatuursverhoging of warmtestuwing de (gevaarlijke) warmte beter kwijt kan. In een vorig vergelijkingsonderzoek van TNO zijn lakentjes vergeleken met overtrekken. De conclusie van TNO was dat er geen significant verschil is qua warmte-opbrengst.

Ter informatie kan ik u melden dat de Vellux-deken op dit moment de best gecontroleerde- en geteste deken van Europa is. Naast de positieve uitslag van het Landelijk onderzoek is de Vellux-deken ook positief getest op onder andere brandveiligheid, wasbaarheid en het gebruik voor carapatiënten. De Vellux-deken staat onder medisch toezicht van het Ministerie van Volksgezondheid voor het gebruik in medische instellingen conform artikel 5, lid 1 van Besluit Medische hulpmiddelen Inspectie voor de Gezondheidszorg. Een (bijna)incident wordt streng gecontroleerd en moet worden gemeld bij het Ministerie van Volksgezondheid.

[top](#)

[Nieuwsbrief Aanmelden](#) - [Nieuwsbrief Afmelden](#)